



## **Concilia Provincialia Mediolanensis Sex**

**Borromeo, Carlo**

**Venetiis, 1602**

De Vasis, instrumentisque ad sacram Eucharistiam agrotis deuotè  
afferendam, cum eorundem formis.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62072)

typis impressum, in vltima huius libri parte extabit, vbique in illis, sæpèq; promulgetur, ad excitandos in salutari instituto, eiusq; munere sollicitè obeundo, fidelium animos.

Quæ ad medicorum officium erga infirmos, attinent quæque alia ad hunc titulum pertinere aliqua ratione poterunt, videantur potissimum in tit. de Sacramento Penitentis, & titulis alijs, in quibus de sacra Eucharistia mentio extat.

De vasīs, instrumentisq; ad sacram Eucharistiam ægrotis deuotè afferendam opportunis, cum eorundem formis.

*S V M M A R I V M.*

- 1 Pixis vna, tam in Cathedrali, & collegiata, quàm parochiali ecclesia.
- 2 Sacculus, eiusq; forma.
- 3 Vela duo maiora, tam in Cathedrali, & collegiata, quàm parochiali Ecclesia, & cuius forme.
- 4 Umbella maior, eiusq; exemplar.
- 5 Umbella alia minor, & qualis.
- 6 Crux, imagoq; & cuiusmodi.
- 7 Laternæ grandiores in Cathedrali, & collegiata sex, in parochiali quatuor.
- 8 Illarum forma, cum hastilibus.
- 9 Cereoferaria breuiora in Cathedrali, & collegiata viginti quatuor, in parochiali duodecim.
- 10 Eorum forma.
- 11 Tintinnabulum.



sanctissimam Eucharistiam ægrotis deferendam tam in Cathedrali, & Collegiata, quàm parochiali Ecclesia pixis vna saltem adsit.

Duas Pixides vnaquæque parochialis ecclesia saltem habeat, alteram forma maiori ad vsum sacrae Communionis, populo in Ecclesia ministranda; alteram minori, qua sanctissimum Sacramentum, ad infirmos deferatur.

2 Pro hac Pixide ad ægrotos deferenda, sacculus sericens ab vnoquoq; diaecesis parcho habeatur ornatissimus, cum opus erit, adhibendus.

*Sacculus*

Instr. sup p. eccl. Basil. ca the. eccl. colleg. & paroc. lib. 2. Ee supel. que ad cultum, & administr. sacrae Euch. &c. vsum est. 4. que ad sanctiss. Euchar. Sacr. pert. Ibid.



Instr. de for.  
supp. li. 2. de  
sacculo Pixi  
dis.

Sacculus, in quem pixis includatur, cum sacra Eucharistia, per loca montuosa, præruptosque colles via difficili defertur, è serico villoso, beneque contexto sit, colore autè albo, ritu Romano, sed rubro, more Ambrosiano. Intrinsecus circumuestitus tela bombycina eiusdem coloris, ut est sacculus. Alior paulò sit pixide, que includitur.

Fundum habeat firmiter confutum, benè crispatum, non quadratum, sed rotundum instar rosæ. A summa parte funiculos sericos, eosque solidos, certis foraminibus ita insertos habeat, ut cum ducuntur, sacculi os astrictum, bene cohæreat. Qui sacculi ita oblongi sint, ut cum vsu venerit, illis collo appositis, pixis inde pendeat.

Instr. supp.  
Basil. cath.  
Ecl. Colleg.  
& paroc. li. 2.  
De suppell. q.  
ad cultum &  
admin. sacræ  
euch. & c. vsui  
est.

3 Vela præterea duo ad sacræ Eucharistiæ contegendæ usum, cum ad egrotos illa defertur tam in Cathedrali & collegiata, quàm parochiali Ecclesia adsint.

Vela maiora ad sanctissimæ Eucharistiæ deferendæ usum, auro pariter, aut argento intexta, aut si quis velit, etiam aurea, aut argentea, lata sint, ut veli tela, longa cubitis sex.

Instr. de for.  
supp. li. 2. de  
velis Pixidis  
in fi.

4 Umbella vna in vnaquaque ecclesia, Cathedrali, collegiata, ac parochiali, vsui cum ad egrotos Eucharistia defertur.

Instr. supp.  
Ecc. Cathed.  
Colleg. & pa  
roch ecc. li. 2.  
De suppell. q.  
ad cultū, & c.  
ut suprâ.

Umbellæ, vna scilicet ad sacræ Eucharistiæ contegendæ, altera ad insigniorum processionum officium vsui, è serico, aut panno, auro, argenteo intexto sint. Umbella autem minus pretiosa è panno subserico, uel saltem è zambelloto confici poterit.

Instr. de for.  
supp. lib. 2.  
de umbellis.

A superiori parte contexta sint tela bombycina: undique verò ornatum habeant duplicium fasciarum, que duodecim circiter vncijs longè pendeant: iisque fascijs contexta sint ab omni parte fimbriæ filamentis satis prolaxis. Porro inter vtramque fasciam hastile inseratur: quod panno adaptatum, & annexum, rectè extendat latera umbellæ. Cuius umbellæ lateribus singulis, hastilia picta, paribus inter se spatijs disposita, quibus illa tolli, & gestari possit, quattuor, plura ve pro eiusdem umbellæ magnitudine supponantur.

Instr. supp. eccl.  
colleg. &  
paroc. ecc. lib.  
2. tit. de sup.  
quæ ad cultū  
& c. ut suprâ.  
Instr. de for.  
supp. lib. 2. de  
umbellis.

Sint verò umbellæ rubri coloris, ubi ritus Ambrosianus est, & ubi Romanus, albi.

In locis montuosis ubi per semitas, angustosque tramites sanctissimæ Eucharistiæ aliquando fertur, umbella angustior sit, atque eiusmodi, quæ ab vno tantum homine sustineri, portariue queat: quæ umbella in Collegiata, curata, ac parochiali ecclesia adsit sequentis formæ.

Tertia umbella, quæ adhibenda est, ubi sæpè per semitas & angustos tramites sanctissimæ Eucharistiæ fertur, eiusmodi sit, quæ in orbem ducta, ac non nihil fastigiata, latè per diametrum pateat cubitis circiter tribus: fasciola præterea circumdetur, quæ ex eadem materia constans, filamentis appensis circulatim pendeat.



6 *Cruce, imagine Christi Domini crucifixi in Cathedrali, collegiata, & parochiali una, eaque decenter expressa ad infirmos deferenda.*

*Cruce que ad agros fertur, ex auro, argento ve, aut auricalcho, è ligno picto, inauratoq; præclare cõfecta, eiusmodi sit, in qua Christi Domini imago decorè expressa pietatem excitet.*

7 *Laternæ grandiores usui sacræ Eucharistiæ ad agros ferendæ in Cathedrali, & collegiata sex, in parochiali quattuor.*

*Lumina &c. Vide infra, nu. si.*

8 *Laternæ ad sanctissimæ Sacramenti ferendi usum comparentur quattuor, que ex ligno inaurato, pictore, aut ex tenuissima saltem lamina ferrea consistit: in usque fenestellæ aptè dispositæ, cornu pellucido clausæ existant; ferrumq; præterea intrinsecus prominat cereis inferendis infigendis ve accommodatum. Vt autem altè præserantur, hastilibus longitudine quattuor cubitorum firmiter infixæ hæreant.*

9 *Cereoserariæ breuiora, deferendis luminibus usui, cum sacræ Eucharistiæ deferatur, in Cathedrali, & collegiata viginti quattuor; in parochiali duodecim.*

10 *Cereostrata breuiora, que usui esse possint sacræ Eucharistiæ associandæ, ea forma apparari debent, que cereoserarijs longioribus præscripta est: at hæc breuiora esse debent, ut cum usu uenerit, cereis insertis, possint manibus gestari. Colore, uel rubro, uel albo, prout ecclesia more utitur Romano, aut Ambrosiano.*

11 *Tintinnabulum gestatorium unum, cum sacræ Eucharistiæ fertur adfit in Cathedrali, collegiata, parochialiq; ecclesia.*

*Lumina, Tintinnabulum, & decorum uasculum, uelo etiam decenter contextum; ac præterea, ubi fieri poterit, umbellam adhibeant.*

De sanctissimo Sacramento processionaliter deferendo.

SUMMARIUM.

- 1 Sanctissimum Sacramentum die festo corporis Christi à quo circumferendum.
- 2 Processiones in celebritate corporis Domini quibus in ecclesijs, & quando fiant.
- 3 Reliquiæ in illa processione non deferendæ.
- 4 Canonici intortitium, & alij ministri cereos accensos deferant.
- 5 Superpelliceo induti.
- 6 Vt solennitas Corporis Christi à fidelibus religiosius colatur, quid parochus cum fide libus ipsis agat.

Indul-

Inst. sup. ecc. cath. colleg. & paroc. ecc. lib. 2.

de supel. q. ad cultum, &c.

6 Inst. de for. supp. li. 2. de Cruce ad ægrotos ferenda.

7 Inst. supp. ecc. cath. colleg. & paroc. eccles. lib. 2.

de supp. quæ ad cultum, &c. ut supra.

8 Inst. de for. sup. lib. 2. de laternis.

9 Inst. supp. ecc. Cathed. colleg. & paroch. ecc. li. 2.

De suppel. q. ad cultum, &c. ut supra.

10 Inst. de for. sup. li. 2. De cereo stratis breuioribus.

11 Inst. supp. ecc. Cathed. colleg. & paroc. ecc. li. 2.

de sup. quæ ad cultum, &c. ut supra.

Primiti, quæ pert. ad S. Sac. Euch.